

Morsmålsstøtte i norskopplæring kombinert med språkpraksis

Bakgrunn for prosjektet

I dette prosjektet ønsket vi ved hjelp av morsmålsassistenter å øke læringsutbyttet og intensivere norskopplæringen for deltakere med liten eller ingen skolebakgrunn. Samtidig ønsket vi å gi deltakerne en mulighet til å lykkes på praksisplassen ved hjelp av morsmålsassistenter som kulturelle og språklige brobyggere.

Dette prosjektet ble gjennomført med 26 undervisningstimer pr uke, i cirka et skoleår.

Mål for prosjektet:

- Ved hjelp av morsmålsstøtte gi deltakere med liten eller ingen skolebakgrunn økt språkkompetanse i alle delferdigheter, med særlig fokus på muntlige ferdigheter
- Ved hjelp av morsmålsstøtte gi deltakerne adekvat språkkompetanse og arbeidslivsforståelse for å lykkes i praksis

Kursbeskrivelse:

Del 1: Før oppstart: Utvelgelse av deltagere og kursing av morsmålsassistenter

- Utvelgelse av deltagere (spor og språk): Deltakerne var spor 1-deltakere
- Kursing av morsmålsassistenter: Vi gjennomførte et dagskurs for morsmålsassistentene med fokus på rollen til morsmålsassistentene og pedagogiske prinsipper i språkinnlæringen.
- Vi knyttet til oss en veileder fra Høgskulen i Volda.

Del 2: Oppstart: Språkopplæring. Fokus på muntlige ferdigheter og arbeidsretting

- De seks første månedene foregikk i klasserommet med ordinær norskopplæring med ekstra fokus på arbeidsretting.

(6 timer per uke med «yrkesnorsk») Deltakerne fikk morsmålsstøtte ca. 1/3 av undervisningstiden. Disse månedene var en forberedelsesfase med mål om å gi deltakerne nødvendige verktøy for å lykkes i praksis. Vi jobbet også målrettet mot norskprøven i mars.

- Deltakerne tok muntlig norskprøve etter sju måneder.
- En time ukentlig samarbeid mellom lærere og morsmålsassistenter. Samarbeidet bar preg av aksjonslæring der fokuset var på evaluering av gjennomført undervisning og planlegging av neste undervisningsperiode. Gjennom morsmålsassistentene fikk vi her innsikt i språklige utfordringer hos deltakerne og kom i fellesskap fram til nødvendige tilpasninger i de ulike språkgrupper. Morsmålsassistentene hadde i tillegg avsatt én pr. uke til for- og etterarbeid

Del 3: Midtveis i kurset: Organisering av praksis

- Etter fem måneder startet vi med organisering av språkpraksisplasser. Med hjelp av morsmålsassistentene gjennomførte vi kartlegging av deltakernes bakgrunn og ønsker med tanke på passende språkpraksisplass.
- To måneder før praksisoppstart sendte vi skriftlige forespørsler (med særlig fokus på morsmålsstøtten i prosjektet) til potensielle språkpraksisplasser. Vi fulgte opp med telefonsamtale til de som ikke svarte **på mail**.
- Rett før oppstart i **praksis** hadde vi møte hvor arbeidsgiver, deltaker, morsmålsassistent og lærer deltok (rolleavklaring, informasjon om arbeidsplassen, samt oppgaver, språklæring, signering av kontrakt o.l.).
- Samarbeidet mellom lærere og morsmålsassistentene besto i hovedsak av å legge en plan for oppstartssamtalene og praksisoppstart.

Del 4: Oppfølging av praksis: Vekselvirkning skole og praksis

- Praksisperioden var i utgangspunktet på seks måneder¹ med to dager praksis og tre dager med undervisning på skolen per uke.

---

¹ Pga. korona ble praksisperioden avkortet til 3-4 måneder, noe som også påvirket antall oppfølgingsmøter.

- På hver praksisplass hadde vi oppfølgingsmøter med ca 3-4 ukers mellomrom med arbeidsgiver, deltaker, morsmålsassistent og lærer. I tillegg gjennomførte lærer og/eller morsmålsassistent jevnlig praksisbesøk.
- Fokuset i undervisningen var i hovedsak ordforråd (nye ord), å sette ord på erfaringer fra praksis, loggskrivning og kommunikative oppgaver (tasks). For å skape best mulig sammenheng mellom skole og praksis jobbet deltakerne også med integreringsoppgaver.
- Samarbeidet mellom lærer, morsmålsassistent og arbeidsgiver besto i å utveksle refleksjoner etter praksisbesøk, samt oppfølging av deltaker. Videre samarbeidet vi om å tilpasse innholdet i undervisningen på skolen til de ulike praksisplassene og deltakerne.

Nytteverdi

Gjennom bruk av morsmålsstøtte i dette prosjektet, både knyttet til språkopplæring i klasserommet og ute på språkpraksis, ser vi at deltakerne har opplevd forståelse (språk og kultur), trygghet (rolle og oppgaver) og eierskap (egen rolle og læringsprosess) i språkinnlæringen.